

Laseren is geen koud kunstje

Je hebt spijt van de tattoo die je twintig jaar geleden liet zetten en wilt nu op een veilige manier van die jeugd-zonde af. Waar vind je een deskundige die dit voor jou kan doen zonder brandwonden en littekens als gevolg? “Het aantal mensen met een laserkliniek neemt toe en er zijn ook meer mensen die het ernaast doen voor een zakcentje. Maar goede apparatuur kost veel geld en de kans is groot dat deze mensen goedkope lasers gebruiken”, waarschuwde dermatoloog Alice Langeveld van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV) onlangs in een nieuwsitem van *Editie NL* met de aansprekende titel: ‘Weg met die tattoo! Maar kijk wel uit.’ Dus hoe zit het nu eigenlijk met het laseren? Mag iedereen het zomaar doen?

NOS.nl filmt bij Tattoo Bob terwijl huidtherapeute Erna de Lange een tatoeage verwijdert.

Erna de Lange, bestuurslid van de Nederlandse Vereniging van Huidtherapeuten (NVH) en als huidtherapeute verbonden aan Tattoo Bob voor het weglaseren van ongewenste tatoeages, herkent zich in de bezorgdheid van Alice Langeveld. Met de toenemende populariteit van ‘intense pulsed light’ (IPL) en lasertherapie neemt ook het risico op blijvende huidbeschadiging als gevolg van onbevoegd en onbekwaam handelen toe. “Laseren is net als het snijden of prikken in het menselijk lichaam: bij onjuist gebruik van IPL- en laserapparatuur kun je flinke schade aanrichten.”

Wetswijziging

“Laseren is geen kunstje, het is een vak”, benadrukt De Lange: “Daarom zijn wij vanuit de NVH erg blij met het voorstel van de minister van VWS om IPL- en laserbehandelingen alleen nog maar door deskundigen met een (para)medische achtergrond te laten uitvoeren. Ook de Tweede Kamerleden Lea Bouwmeester van de PvdA en Leendert de Lange van de VVD geven duidelijk aan dat ‘licht en laser’ voorbehouden moeten zijn aan (para)medici. Een wetswijziging komt er op zijn vroegst komend voorjaar, dus het is

zaak dat de consument zelf kritisch is in zijn of haar keuze voor een behandelaar. Goede voorlichting is van wezenlijk belang!" Dat laseren geen kunstje, maar een expertise is, willen Roos Visser en Kim van der Meer graag beamen. Visser en Van der Meer richtten het platform HUYD op, waar huidtherapeuten hun kennis over huidproblemen en behandelmethodes verder kunnen ontwikkelen en delen, zeker op het gebied van IPL- en lasertherapie. Tijdens hun opleiding aan de Hogeschool Utrecht ontdekten Visser en Van der Meer al een gezamenlijke voorliefde voor IPL- en laserbehandelingen. Sindsdien lezen ze alles wat los en vast zit om de ontwikkelingen binnen hun vakgebied te volgen en bezoeken ze jaarlijks internationale congressen. Met de opgedane kennis en de ervaring uit hun eigen praktijk ontwikkelen ze bij- en nascholingsprogramma's en protocollen voor het vakbekwaam uitvoeren van onder andere IPL- en laserbehandelingen. Die nascholing richt zich vooral op zaken als reactiepatronen van de huid na beschadiging en de behandeling van mogelijke bijwerkingen, basale kennis over lasers en laser-weefselinteracties, specifieke kennis over de toe te passen laser, de norminstellingen en de bijbehorende algoritmen, kennis over indicaties en contra-indicaties.

Vertrouwen

Van der Meer: "Iedereen die morgen besluit om te gaan laseren en een apparaat aanschaft, krijgt vanuit de leverancier een training. Je leert hoe het apparaat aan- en uitgaat, hoe het in de basis werkt en hoe je de bijgeleverde kaart met standaardinstellingen moet interpreteren. En dan ben je vrij om te doen wat je wilt. Alleen, zo'n basistraining geeft een vals gevoel van vertrouwen: het lijkt simpel, maar schijn bedriegt. Het is essentieel dat je weet wat de verschillende parameters voor invloed hebben op de huid. Juist bij IPL en laser zijn er enorm veel behandelparameters en variabelen van toepassing; om die optimaal op elkaar af te stemmen heb je (para)medische kennis nodig over wat het licht met de individuele huid doet en hoe je dus veilig het beste klinische resultaat kunt behalen."

Visser: "Wij hebben vanuit de NVH in 2008 landelijke richtlijnen opgesteld voor laserveiligheid. Als je je aan die richtlijnen houdt, kun je als professional veiligheid waarborgen; voor jezelf, voor de mensen die in jouw pand werken en voor je patiënt."

Veilig en effectief

Visser: "Wil je veilig én effectief werken, dan moet je zelf een klinisch beeld kunnen vormen van de aandoening en de behandeling daarop afstemmen. Dat 'klinisch redeneren' leer je als je een (para)medische opleiding volgt. Tijdens onze hbo-opleiding hebben wij geleerd om te denken vanuit de zorgvraag van de patiënt. Niet: 'De patiënt heeft een lelijk vaatje, ik heb een laser en die zet ik erop', maar starten vanaf stap 1: Waar bevindt het probleem zich in de huid, wat veroorzaakt de klacht, om welk huidtype gaat het, welke golflengte past daarbij? Kortom, iedere keer het proces heel gestructureerd doorlopen en niet op routine varen, want dan ga je dingen missen en krijg je over- of onderbehandeling. Niet elk IPL- of laserapparaat kan alle huidproblemen en -klachten behandelen. Soms moet je doorverwijzen naar (para)medische collega's die andere apparatuur of een andere expertise hebben om de patiënt goed te behandelen. Dus: ken je eigen beperkingen. Dat is essentieel."

Kritische vragen

Van der Meer: "Als patiënt is het van belang om je goed te laten informeren. Ga dus in gesprek, stel kritische vragen, luister goed naar wat een huidtherapeut of medisch specialist vertelt, zodat je je een goed beeld van de kennis van de behandelaar kunt vormen. Krijg je iets mee op schrift? Moet je iets ondertekenen? Worden er vooraf foto's gemaakt?"

Eerlijk zijn

Van der Meer: "Eerlijkheid en verantwoordelijkheid bepalen het succes van IPL- en lasertherapie. Als patiënt moet je je jezelf voor de start van het behandeltraject af kunnen vragen: 'Kan ik tevreden zijn met het voorspelde resultaat en ben ik bereid om daar dingen voor te doen en/of te laten?' Als behandelaar moet je overwegen: 'Ben ik de aangewezen persoon om de patiënt te behandelen op basis van de hulpvraag en mijn mogelijkheden?' Die vragen moeten tijdens het behandeltraject en de evaluatie steeds opnieuw terugkomen."

V.l.n.r.: huidtherapeuten Kim van der Meer en Roos Visser van het platform HUYD.

